

1. Answer the following question.

16

खालील प्रश्नाचे उत्तर द्या.

Describe need of research in business and social sciences? Write about the importance and utility of social science research.

व्यवसाय आणि सामाजिक विज्ञानातील संशोधनाच्या गरजेचे वर्णन करा. सामाजिक शास्त्र संशोधनाचे महत्व आणि उपयोगिता याबद्दल लिहा.

OR / किंवा

What are the objectives of research? Write about the types of research.

संशोधनाची उद्दिष्टे काय आहेत? संशोधनाच्या प्रकारांबद्दल लिहा.

2. Answer the following question.

16

खालील प्रश्नाचे उत्तर द्या.

What is meant by research methodology? Write about research process.

संशोधन पद्धती म्हणजे काय? संशोधन प्रक्रियेबद्दल लिहा.

OR / किंवा

What is meant by research problem? Describe briefly meaning, need and formulation.

संशोधन समस्या म्हणजे काय? अर्थ, गरज आणि सुत्रीकरण चे थोडक्यात वर्णन करा.

3. Answer the following question **any two**.

16

खालील प्रश्नाचे कोणतेही दोन उत्तर द्या.

a) Write about the meaning, and significance of research design.

संशोधन आराखडा चे अर्थ, आणि महत्व याबद्दल लिहा.

b) Explain essentials of a good sampling.

चांगल्या नमुन्यासाठी आवश्यक गोष्टी स्पष्ट करा.

- c) Explain the stages in sample design.
नमुना आराखड्यातील टप्पे लिहा.
- d) What are the sampling methods techniques.
नमुना पध्दतीचे तंत्र काय आहेत?

4. Answer the following question **any two**.

16

खालील प्रश्नाचे कोणतेही दोन उत्तर द्या.

- a) What do you meant by primary data? What are the significance and limitation.
प्राथमिक डेटा म्हणजे काय? त्याचे महत्व आणि मर्यादा काय आहेत.
- b) What are the methods of collection of primary data.
प्राथमिक माहिती गोळा करण्याच्या पध्दती काय आहेत.
- c) Which factors influencing choice of method of data collection.
डेटा संकलनाच्या पध्दतीच्या निवडीवर कोणते घटक परिणाम करतात.
- d) What are the stages of questionnaire designing?
प्रश्नावली तयार करण्याचे टप्पे काय आहेत.

5. Answer the following question (All questions are compulsory)

16

खालील प्रश्नाचे उत्तर द्या (सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत)

- a) Analytical research
विश्लेषणात्मक संशोधन
- b) Hypothesis
गृहीतक
- c) Sampling errors
नमुना त्रुटी
- d) Secondary Data.
द्वितीयक माहिती.

*****